

Rättsfallssamlingen

DOMSTOLEN (sjätte avdelningen)

den 1 februari 2017*

”Begäran om förhandsavgörande — Informationsförfaranden beträffande tekniska standarder och föreskrifter och beträffande föreskrifter för informationssamhällets tjänster — Direktiven 83/189/EEG och 98/34/EG — Förslag till teknisk föreskrift — Anmälan till Europeiska kommissionen — Medlemsstaternas skyldigheter — Åsidosättande — Följder”

I mål C-144/16,

angående en begäran om förhandsavgörande enligt artikel 267 FEUF, framställd av Tribunal Judicial da Comarca de Setúbal (Distriktsdomstolen i Setúbal, Portugal) genom beslut av den 2 februari 2016 som inkom till domstolen den 14 mars 2016, i målet

Município de Palmela

mot

Autoridade de Segurança Alimentar e Económica (ASAE) – Divisão de Gestão de Contraordenações,

meddelar

DOMSTOLEN (sjätte avdelningen)

sammansatt av avdelningsordföranden E. Regan och domarna A. Arabadjiev och S. Rodin (referent),

generaladvokat: M. Szpunar,

justitiesekreterare: A. Calot Escobar,

efter det skriftliga förfarandet,

med beaktande av de yttranden som avgetts av:

- Portugals regering, genom L. Inez Fernandes och M. Figueiredo, båda i egenskap av ombud,
- Tjeckiens regering, genom M. Smolek, J. Vlácil och T. Müller, samtliga i egenskap av ombud,
- Nederländernas regering, genom M.K. Bulterman och C.S. Schillemans, båda i egenskap av ombud,
- Europeiska kommissionen, genom G. Braga da Cruz och D. Kukovec, båda i egenskap av ombud,

* * Rättegångsspråk: portugisiska.

med hänsyn till beslutet, efter att ha hört generaladvokaten, att avgöra målet utan förslag till avgörande,

följande

Dom

- 1 Begäran om förhandsavgörande avser tolkningen av artikel 8.1 i rådets direktiv 83/189/EEG av den 28 mars 1983 om ett informationsförfarande beträffande tekniska standarder och föreskrifter (EGT L 109, 1983, s. 8; svensk specialutgåva, område 13, volym 12, s. 154), i dess lydelse enligt akten om villkoren för Republiken Österrikes, Republiken Finlands och Konungariket Sveriges anslutning till de fördrag som ligger till grund för Europeiska unionen (EGT C 241, 1994, s. 21, och EGT L 1, 1995, s. 1) (nedan kallat direktiv 83/189), och av artikel 8.1 i Europaparlamentets och rådets direktiv 98/34/EG av den 22 juni 1998 om ett informationsförfarande beträffande tekniska standarder och föreskrifter och beträffande föreskrifter för informationssamhällets tjänster (EGT L 204, 1998, s. 37), i dess lydelse enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 98/48/EG av den 20 juli 1998 (EGT L 217, 1998, s. 18) (nedan kallat direktiv 98/34).
- 2 Begäran har framställts i ett mål mellan Município de Palmela (Palmela kommun, Portugal) och Autoridade de Segurança Alimentar e Económica (ASAE) – Divisão de Gestão de Contraordenações (Myndigheten för livsmedelssäkerhet och tillsyn i näringslivet (ASAE) – Avdelningen för beivrande av överträdelser, Portugal) angående böter som kommunen har ålagts med anledning av överträdelser av bestämmelserna om säkerhetskrav som ska iakttas vid val av plats för lekplatser, och vid anläggande, utformning och funktionell organisation av lekplatser, och om utrustning och stötdämpande underlag som ska användas på dessa.

Tillämpliga bestämmelser

Unionsrätt

Direktiv 83/189

- 3 Artikel 1 i direktiv 83/189 hade följande lydelse:

”I detta direktiv har nedannämnda termer och begrepp följande betydelser:

- 1) *produkt*: alla industriellt framställda produkter och alla jordbruksprodukter, inklusive fiskprodukter.
- 2) *teknisk specifikation*: en i ett dokument intagen specifikation som fastställer de egenskaper som krävs av en produkt, exempelvis kvalitetsnivåer, prestanda, säkerhet eller dimensioner, inbegripet sådana krav på produkten som avser varubeteckning, terminologi, symboler, provning och provningsmetoder, förpackning, märkning eller etikettering och förfaranden för bedömning av överensstämmelse.
- ...
- 3) *annat krav*: ett krav som inte är en teknisk specifikation och som ställs på en produkt framför allt för att skydda konsumenterna eller miljön och som påverkar dess livscykel efter det att den har släppts ut på marknaden, t.ex. villkor för användning, återvinning, återanvändning eller omhändertagande, om dessa föreskrifter på ett väsentligt sätt kan påverka produktens sammansättning, natur eller saluföring ...

...

- 9) *teknisk föreskrift*: tekniska specifikationer och andra krav, inbegripet tillämpliga administrativa bestämmelser, som är rättsligt eller faktiskt tvingande vid saluföring eller användning av en produkt i en medlemsstat eller en större del därav, samt – med undantag av dem som anges i artikel 10 – medlemsstaternas lagar och andra författningar som förbjuder tillverkning, import, saluföring eller användning av produkten.

...

- 10) *förslag till teknisk föreskrift*: texten till en teknisk specifikation eller annat krav, inbegripet de administrativa bestämmelser som har utarbetats med avsikt att anta den eller att senare få den antagen som en teknisk föreskrift och som befinner sig på ett sådant förberedande stadium att väsentliga ändringar fortfarande kan göras.

...”

- 4 I artikel 8.1 i detta direktiv föreskrevs följande:

”Om inte annat följer av artikel 10 skall medlemsstaterna omedelbart till kommissionen överlämna alla förslag till tekniska föreskrifter, såvida inte föreskriften endast utgör en överföring av en internationell eller europeisk standard, då det är det tillräckligt med information om den aktuella standarden. De skall också till kommissionen redovisa skälen till varför det är nödvändigt att utfärda en sådan teknisk föreskrift, om dessa inte redan framgår av förslaget.

I förekommande fall skall medlemsstaterna, om detta inte redan skett vid ett tidigare tillfälle, samtidigt överlämna texterna till grundläggande lagar eller andra föreskrifter av väsentlig eller direkt betydelse, om kännedom om sådana texter är nödvändig för att bedöma verkningarna av förslaget till teknisk föreskrift.

De skall också till kommissionen redovisa skälen till varför det är nödvändigt att utfärda en sådan teknisk föreskrift, om dessa inte redan framgår av förslaget. Medlemsstaterna skall under de förutsättningar som anges ovan överlämna utkastet ännu en gång om de gör ändringar i det som i väsentlig grad förändrar dess tillämpningsområde, förkortar den tid som ursprungligen tänkts för genomförandet, lägger till specifikationer eller andra krav eller skärper dessa.

...”

Direktiv 98/34

- 5 Direktiv 83/189 upphävdes genom direktiv 98/34. I artikel 1 i sistnämnda direktiv angavs följande:

”I detta direktiv används följande beteckningar med de betydelser som här anges:

- 1) *produkt*: alla industriellt framställda produkter och alla jordbruksprodukter, inklusive fiskprodukter.
2) *tjänst*: alla informationssamhällets tjänster, det vill säga tjänster som vanligtvis utförs mot ersättning på distans, på elektronisk väg och på individuell begäran av en tjänstemottagare.

...

3) *teknisk specifikation*: en i ett dokument intagen specifikation som fastställer de egenskaper som krävs av en produkt, exempelvis kvalitetsnivåer, prestanda, säkerhet eller dimensioner, inbegripet sådana krav på produkten som avser varubeteckning, terminologi, symboler, provning och provningsmetoder, förpackning, märkning eller etikettering och förfaranden för bedömning av överensstämmelse.

...

4) *annat krav*: ett krav som inte är en teknisk specifikation och som ställs på en produkt framför allt av skyddshänsyn och i synnerhet för att skydda konsumenterna eller miljön och som påverkar dess livscykel efter det att den har släppts ut på marknaden, t.ex. villkor för användning, återvinning, återanvändning eller omhändertagande, om dessa föreskrifter på ett väsentligt sätt kan påverka produktens sammansättning, natur eller [saluföring].

5) *föreskrift för tjänster*: ett krav av allmän art rörande tillträde till och utövande av verksamhet med sådana tjänster som avses i punkt 2, särskilt bestämmelser om dem som tillhandahåller tjänster, tjänster och tjänstemottagare, med undantag av föreskrifter som inte specifikt avser de tjänster som definieras i denna punkt.

...

11) *teknisk föreskrift*: tekniska specifikationer och andra krav eller föreskrifter för tjänster, inbegripet tillämpliga administrativa bestämmelser, som är rättsligt eller faktiskt tvingande vid saluföring, tillhandahållande av tjänster, etablering av en aktör som tillhandahåller tjänster eller användning i en medlemsstat eller en större del därav, samt – med undantag av dem som anges i artikel 10 – medlemsstaternas lagar och andra författningar som förbjuder tillverkning, import, saluföring eller användning av en produkt eller som förbjuder tillhandahållande eller utnyttjande av en tjänst eller etablering som tillhandahållare av tjänster.

...”

6 Artikel 8.1 i detta direktiv hade följande lydelse:

”Om inte annat följer av artikel 10 skall medlemsstaterna omedelbart till kommissionen överlämna alla utkast till tekniska föreskrifter, såvida inte föreskriften utgör endast en överföring av den fullständiga texten till en internationell eller europeisk standard, då det är tillräckligt med information om den aktuella standarden. De skall också till kommissionen redovisa skälen till varför det är nödvändigt att utfärda en sådan teknisk föreskrift, om dessa inte redan framgår av förslaget.

I förekommande fall skall medlemsstaterna, om detta inte redan skett vid ett tidigare tillfälle, samtidigt överlämna texterna till grundläggande lagar eller andra föreskrifter av väsentlig eller direkt betydelse, om kännedom om sådana texter är nödvändig för att bedöma verkningarna av förslaget till teknisk föreskrift.

Medlemsstaterna skall under de förutsättningar som anges ovan överlämna utkastet ännu en gång om de gör ändringar i det som i väsentlig grad förändrar dess tillämpningsområde, förkortar den tid som ursprungligen tänkts för genomförandet, lägger till specifikationer eller andra krav eller skärper dessa.

...”

Portugisisk rätt

- 7 I artikel 13, med rubriken "Viktig information", i Regulamento que estabelece as condições de segurança a observar na localização, implantação, conceção e organização funcional dos espaços de jogo e recreio, respetivamente, equipamento e superfícies de impacto (Förordning om de säkerhetskrav som ska iakttas vid val av plats för lekplatser, och vid anläggande, utformning och funktionell organisation av lekplatser, och om utrustning och stötdämpande underlag som ska användas på dessa) som utgör bilaga till Decreto-Lei no 379/97 (lagdekret nr 379/97) av den 27 december 1997 (nedan kallad EJR-förordningen), föreskrevs följande:

"Följande information ska, på flera olika ställen, anslås på ett synligt och läsbart sett på lekplatser:

- a) Namn och telefonnummer för det organ som ansvarar för lekplatsen och för ansvarigt kontrollorgan.
 - b) Uppgift om var närmaste telefon finns.
 - c) Adress och telefonnummer till närmsta akutmottagning på sjukhus eller till närmsta akutsjukvård av annat slag.
 - d) Det nationella larmnumret."
- 8 Artikel 16 i EJR-förordningen har rubriken "Överensstämmelse med säkerhetskraven". I punkterna 1 och 2 i den artikeln föreskrevs följande:

"1 – Tillverkaren, dennes ombud eller importören, om denne är etablerad i Europeiska unionen, ska intyga att utrustningen överensstämmer med säkerhetskraven genom att förse utrustningen eller dess förpackning med uppgiften 'Överensstämmer med säkerhetskraven'. Uppgiften ska vara synlig, läsbar och inte kunna tas bort.

2 – Tillverkaren, dennes ombud eller importören, om denne är etablerad i Europeiska unionen, ska i fråga om utrustning som är avsedd att användas på lekplatser även lämna följande synliga och läsbara uppgifter, vilka inte ska kunna tas bort:

- a) På utrustningen och dess förpackning:
 - i) Vederbörandes namn, firma eller varumärke, och adress, samt modellnummer och tillverkningsår.
 - ii) Det åldersintervall som utrustningen är avsedd för.
 - iii) Uppgift om maximalt antal personer som samtidigt kan använda utrustningen.
- b) På utrustningen: Nödvändig information för att förebygga de risker som användningen av utrustningen är förenad med.

..."

- 9 EJR-förordningen, i synnerhet artiklarna 13 och 16 i denna, ändrades genom Decreto-Lei n° 119/2009 (lagdekret nr 119/2009) av den 19 maj 2009.
- 10 I artikel 13 i EJR-förordningen, i dess lydelse enligt lagdekret nr 119/2009, föreskrevs följande:

"Följande information ska, på flera olika ställen, anslås på ett synligt och läsbart sett på lekplatser:

- a) Namn och telefonnummer för det organ som ansvarar för lekplatsen och för ansvarigt kontrollorgan.

- b) Uppgift om det maximala antalet personer som lekplatsen är avsedd för.
 - c) Uppgift om var närmaste telefon finns.
 - d) Adress och telefonnummer till närmsta akutmottagning på sjukhus eller till närmsta akutsjukvård av annat slag.
 - e) Det nationella larmnumret.”
- 11 I artikel 16.2 i EJR-förordningen, i dess lydelse enligt lagdekret nr 119/2009, föreskrivs följande:
- ”Tillverkaren, dennes ombud eller importören, om denne är etablerad i Europeiska unionen, ska i fråga om utrustning som är avsedd att användas på lekplatser även lämna följande synliga och läsbara uppgifter, vilka inte ska kunna tas bort:
- a) På utrustningen och dess förpackning:
 - i) Vederbörandes namn, firma eller varumärke, vederbörandes adress, modellnummer och tillverkningsår.
 - ii) Det åldersintervall som utrustningen är avsedd för.
 - iii) Nummer och datum för den tekniska föreskrift som är tillämplig.
 - iv) Uppgift om det maximala antalet personer som lekplatsen är avsedd för.
 - v) Barnens minimi- respektive maximilängd.
 - b) På utrustningen: Nödvändig information för att förebygga de risker som användningen av utrustningen är förenad med.”

Målet vid den nationella domstolen och tolkningsfrågorna

- 12 Den 25 november 2010 upprättade ASAE en rapport av vilken det framgår att Palmela kommun hade gjort sig skyldig till sådana överträdelser som är belagda med påföljd i EJR-förordningen i dess lydelse enligt lagdekret nr 119/2009.
- 13 Palmela kommun inkom med svaromål den 2 mars 2011, i vilket kommunen i första hand bestred ansvar för de påstådda överträdelserna, eftersom de föreskrifter som påstods ha överträtts var oklara. Kommunen gjorde i andra hand gällande att det skulle ha varit tillräckligt att utfärda en varning som påföljd för dessa överträdelser, med hänsyn till att dessa var av mindre allvarlig karaktär.
- 14 Den 23 oktober 2013 delgavs Palmela kommun ASAE:s beslut att påföra kommunen böter på 15 500 euro, jämte 100 euro för domstolsavgifter. Kommunen överklagade detta beslut den 14 november 2013.
- 15 Tribunal Judicial da Comarca de Setúbal (Distriktsdomstolen i Setúbal, Portugal) förklarade i dom av den 3 april 2014 att artiklarna 13 b, 16.1 och 16.2 i EJR-förordningen, i dess lydelse enligt lagdekret nr 119/2009, inte fick tillämpas och upphävde därefter det överklagade beslutet på grund av bristande motivering och på grund av att skälen och artiklarna i beslutet var motstridiga. Den 30 januari 2016 delgavs Palmela kommun ett nytt beslut, i vilket kommunen påfördes böter på 10 000 euro, jämte 100 euro för domstolsavgifter.
- 16 Palmela kommun överklagade det nya beslutet till den hänskjutande domstolen och yrkade att denna skulle inhämta ett förhandsavgörande från EU-domstolen angående verkningarna av att den genom direktiv 98/34 införda skyldigheten att anmäla tekniska föreskrifter har åsidosatts.

- 17 Den hänskjutande domstolen har angett att medlemsstaterna enligt detta direktiv är skyldiga att överlämna dels tekniska föreskrifter och ändringar av sådana, dels de viktigaste bestämmelserna, i lagar och andra författningar, som närmast sammanhänger med de förstnämnda. Den hänskjutande domstolen utgår, med hänvisning till nationell praxis, från att artiklarna 13 b, 16.1 och 16.2 i EJR-förordningen, i dess lydelse enligt lagdekret nr 119/2009, utgör tekniska föreskrifter, men vill att EU-domstolen ska klargöra vilka verkningarna blir av att skyldigheten att anmäla dessa föreskrifter har åsidosatts.
- 18 Den vill även få klarhet i huruvida det enbart är dessa föreskrifter som inte får tillämpas på grund av åsidosättandet av denna skyldighet eller huruvida inga bestämmelser i den författning i vilken föreskrifterna ingår får tillämpas.
- 19 Mot denna bakgrund beslutade Tribunal Judicial da Comarca de Setúbal (Distriktsdomstolen i Setúbal, Portugal) att vilandeförklara målet och ställa följande frågor till EU-domstolen:
- ”1) Ska en nationell domstol avstå från att tillämpa en nationell författning, som inför tekniska standarder och som i strid med direktiv 98/34 inte har anmälts till Europeiska kommissionen, i dess helhet eller ska den avstå från att tillämpa denna författning endast vad gäller de nya tekniska föreskrifter som införts genom denna? Eller:
- 2) Är det så, att en nationell författning, som inför tekniska standarder och som i strid med direktiv 98/34 inte har anmälts till Europeiska kommissionen, i sin helhet inte får tillämpas eller är det endast de nya tekniska föreskrifter som införts genom den nationella författningen som inte får tillämpas?
- 3) Får inte någon av de tekniska standarderna i EJR-förordningen tillämpas, eller är det enbart de tekniska standarder som ändrats eller införts genom lagdekret nr 119/2009 som inte får tillämpas?”

Prövning av tolkningsfrågorna

- 20 Domstolen erinrar inledningsvis om att det enligt det förfarande för samarbete mellan nationella domstolar och EU-domstolen som införts genom artikel 267 FEUF ankommer på EU-domstolen att ge den nationella domstolen ett användbart svar, som gör det möjligt för den domstolen att avgöra det mål som den ska pröva. I detta syfte kan EU-domstolen behöva omformulera de frågor som hänskjutits (dom av den 28 april 2016, Oniors Bio, C-233/15, EU:C:2016:305, punkt 30 och där angiven rättspraxis). EU-domstolen kan dessutom behöva ta hänsyn till unionsbestämmelser som den nationella domstolen inte har hänvisat till i sin fråga (beslut av den 14 juli 2016, BASF, C-456/15, ej publicerat, EU:C:2016:567, punkt 15 och där angiven rättspraxis).
- 21 Den hänskjutande domstolen har ställt sina frågor för att – för det fall nationella bestämmelser, såsom artiklarna 13 b, 16.1 och 16.2 i EJR-förordningen, i dess lydelse enligt lagdekret nr 119/2009, utgör tekniska föreskrifter i den mening som avses i direktiven 83/189 och 98/34 – få klarhet i huruvida artikel 8.1 i direktiv 83/189 och artikel 8.1 i direktiv 98/34 ska tolkas så, att det endast är de tekniska föreskrifter som inte har anmälts som inte får tillämpas, eller huruvida de ska tolkas så, att inte någon av bestämmelserna i den lagstiftning som de ingår i får tillämpas.
- 22 Av beslutet om hänskjutande framgår att lagdekret nr 119/2009 har ändrat artiklarna 13 b och 16.2 i EJR-förordningen men inte inneburit någon ändring av artikel 16.1 i denna förordning. Den hänskjutande domstolen utgår från att nämnda nationella föreskrifter utgör tekniska föreskrifter.

- 23 Vad gäller artikel 16.1 och 16.2 i EJR-förordningen, i dess lydelse enligt lagdekret nr 119/2009, konstaterar domstolen, i likhet med vad den hänskjutande domstolen har gjort, att denna bestämmelse faktiskt utgör en teknisk föreskrift i den mening som avses i direktiven 83/189 och 98/34. I denna bestämmelse föreskrivs nämligen krav i fråga om en produkt för att skydda konsumenterna, vilka påverkar produktens livscykel efter det att den har släppts ut på marknaden och på ett väsentligt sätt påverkar produktens sammansättning och saluföring. Denna bestämmelse hör således till den kategori "andra krav" som avses i artikel 1 led 3 i direktiv 83/189 och i artikel 1 led 4 i direktiv 98/34.
- 24 Det ska därefter prövas huruvida samma slutsats kan dras beträffande artikel 13 b i EJR-förordningen, i dess lydelse enligt lagdekret nr 119/2009, mot bakgrund av att detta lagdekret antogs efter det att direktiv 98/34 hade trätt i kraft.
- 25 Begreppet teknisk föreskrift inbegriper följande fyra kategorier av bestämmelser: För det första sådana tekniska specifikationer som avses i artikel 1 led 3 i direktiv 98/34; för det andra sådana andra krav som definieras i artikel 1 led 4 i detta direktiv; för det tredje sådana föreskrifter för tjänster som avses i artikel 1 led 5 i nämnda direktiv och för det fjärde "medlemsstaternas lagar och andra författningar som förbjuder tillverkning, import, saluföring eller användning av en produkt eller som förbjuder tillhandahållande eller utnyttjande av en tjänst eller etablering som tillhandahållare av tjänster" enligt artikel 1 led 11 i samma direktiv (dom av den 4 februari 2016, Ince, C-336/14, EU:C:2016:72, punkt 70).
- 26 Det ska för det första erinras om att begreppet teknisk specifikation förutsätter att den nationella bestämmelsen nödvändigtvis avser produkten eller dess förpackning som sådan och att en av de egenskaper som krävs av en produkt således fastställs genom bestämmelsen. När det i nationella bestämmelser däremot föreskrivs villkor för etablering av företag, såsom bestämmelser enligt vilka det krävs ett förhandstillstånd för att utöva en yrkes- eller näringsverksamhet, utgör dessa villkor inte tekniska specifikationer (dom av den 13 oktober 2016, M. och S., C-303/15, EU:C:2016:771, punkt 19 och där angiven rättspraxis).
- 27 För det andra kan nationella bestämmelser kvalificeras som "andra krav", i den mening som avses i artikel 1 led 4 i direktiv 98/34, endast om de utgör "villkor" som på ett väsentligt sätt kan påverka den berörda produktens sammansättning, natur eller saluföring. Det måste emellertid prövas huruvida en sådan bestämmelse ska kvalificeras som ett villkor som avser användandet av den berörda produkten eller om det tvärtom är fråga om en nationell bestämmelse som omfattas av den kategori tekniska föreskrifter som nämns i artikel 1 led 11 i detta direktiv. Huruvida en nationell bestämmelse ska hänföras till den ena eller den andra av dessa två kategorier av tekniska föreskrifter beror på omfattningen av det förbud som föreskrivs i bestämmelsen (dom av den 13 oktober 2016, M. och S., C-303/15, EU:C:2016:771, punkt 20 och där angiven rättspraxis).
- 28 För det tredje omfattar begreppet "föreskrifter för tjänster" i artikel 1 led 5 i direktiv 98/34 enbart föreskrifter avseende informationssamhällets tjänster, det vill säga sådana tjänster som utförs på distans, på elektronisk väg och på individuell begäran av en tjänstemottagare (se, före ett liknande resonemang, dom av den 13 oktober 2016, M. och S., C-303/15, EU:C:2016:771, punkt 21 och där angiven rättspraxis).
- 29 I förevarande fall har det genom artikel 13 b i EJR-förordningen, i dess lydelse enligt lagdekret nr 119/2009, gjorts obligatoriskt att på lekplatser på flera olika ställen anslå information om det maximala antalet barn som lekplatsen är avsedd för.
- 30 En sådan bestämmelse omfattas inte av kategorin tekniska specifikationer, som avses i artikel 1 led 3 i direktiv 98/34. Det står nämligen klart att bestämmelser i vilka det föreskrivs allmänna krav och mål i fråga om säkerhet och skydd, men som inte nödvändigtvis avser produkten eller dess

förpackning som sådan och således inte medför att produktens egenskaper fastställs, inte utgör tekniska specifikationer (se, för ett liknande resonemang, dom av den 9 juni 2011, Intercommunale Intermosane och Fédération de l'industrie et du gaz, C-361/10, EU:C:2011:382, punkterna 17 och 18).

- 31 Nämnda bestämmelse omfattas inte heller av kategorin ”föreskrifter för tjänster”, som avses i artikel 1 led 5 i direktiv 98/34, eftersom den inte rör informationssamhällets tjänster i den mening som avses i artikel 1 led 2 i detta direktiv.
- 32 För att i förekommande fall avgöra huruvida en sådan nationell bestämmelse som artikel 13 b i EJR-förordningen, i dess lydelse enligt lagdekret nr 119/2009, omfattas av artikel 1 led 4 i direktiv 98/34 eller av artikel 1 led 11 i detta direktiv, ska det prövas huruvida den på ett väsentligt sätt kan påverka den berörda produktens – i förevarande fall den på lekplatser förekommande utrustningens – sammansättning, natur eller saluföring – på grund av att bestämmelsen utgör ett ”villkor” avseende användningen av de berörda produkterna, eller huruvida den omfattas av den förbudskategori som nämns i artikel 1 led 11 i nämnda direktiv.
- 33 Det står klart att en sådan bestämmelse som den som är i fråga i det nationella målet inte utgör ett ”annat krav” i den mening som avses i artikel 1 led 4 i direktiv 98/34, med hänsyn till att de föreskrifter som uppställs i denna har allmän karaktär (se, för ett liknande resonemang, dom av den 9 juni 2011, Intercommunale Intermosane och Fédération de l'industrie et du gaz, C-361/10, EU:C:2011:382, punkt 21). Inte heller innehåller den några förbud som skulle kunna göra att den omfattades av den förbudskategori som avses i artikel 1 led 11 i nämnda direktiv.
- 34 Under sådana omständigheter måste det konstateras att en sådan bestämmelse som artikel 13 b i EJR-förordningen, i dess lydelse enligt lagdekret nr 119/2009, inte utgör en teknisk föreskrift i den mening som avses i direktiv 98/34.
- 35 Vad gäller skyldigheten att avstå från att tillämpa tekniska föreskrifter som inte har anmälts till kommissionen, ska det först erinras om att det i artikel 8.1 i direktiv 83/189 föreskrevs att medlemsstaterna var skyldiga att anmäla alla förslag till tekniska föreskrifter till kommissionen och att samma skyldighet föreskrivs i artikel 8.1 i direktiv 98/34.
- 36 Åsidosättandet av en sådan anmälningsskyldighet medför att de tekniska föreskrifter som inte har anmälts inte får tillämpas (se, för ett liknande resonemang, vad gäller direktiv 83/189, dom av den 30 april 1996, CIA Security International, C-194/94, EU:C:1996:172, punkt 54, och, vad gäller direktiv 98/34, dom av den 4 februari 2016, Ince, C-336/14, EU:C:2016:72, punkt 67 och där angiven rättspraxis).
- 37 Vad gäller omfattningen av denna sanktion gäller, trots att det i artikel 8.1 i direktiv 83/189 och i artikel 8.1 i direktiv 98/34 uppställs krav på att ett förslag till en lag som innehåller tekniska föreskrifter ska anmälas till kommissionen i sin helhet, att tillämpningsförbudet som följer av att denna skyldighet har åsidosatts inte avser alla bestämmelser i denna lag utan endast de tekniska föreskrifter som den innehåller (se, för ett liknande resonemang, dom av den 4 februari 2016, Ince, C-336/14, EU:C:2016:72, punkt 68).
- 38 Under dessa omständigheter ska de ställda frågorna besvaras enligt följande. Artikel 8.1 i direktiv 83/189 och artikel 8.1 i direktiv 98/34 ska tolkas så, att förbudet mot att tillämpa en teknisk föreskrift som inte har anmälts, såsom artikel 16.1 och 16.2 i EJR-förordningen, i dess lydelse enligt lagdekret nr 119/2009, endast gäller den inte anmälda tekniska föreskriften och inte alla bestämmelser i den lagstiftning som föreskriften ingår i.

Rättegångskostnader

- 39 Eftersom förfarandet i förhållande till parterna i det nationella målet utgör ett led i beredningen av samma mål, ankommer det på den hänskjutande domstolen att besluta om rättegångskostnaderna. De kostnader för att avge yttrande till domstolen som andra än nämnda parter har haft är inte ersättningsgilla.

Mot denna bakgrund beslutar domstolen (sjätte avdelningen) följande:

Artikel 8.1 i rådets direktiv 83/189/EEG av den 28 mars 1983 om ett informationsförfarande beträffande tekniska standarder och föreskrifter, i dess lydelse enligt akten om villkoren för Republiken Österrikes, Republiken Finlands och Konungariket Sveriges anslutning till de fördrag som ligger till grund för Europeiska unionen, och av artikel 8.1 i Europaparlamentets och rådets direktiv 98/34/EG av den 22 juni 1998 om ett informationsförfarande beträffande tekniska standarder och föreskrifter och beträffande föreskrifter för informationssamhällets tjänster, i dess lydelse enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 98/48/EG av den 20 juli 1998, ska tolkas så, att förbudet mot att tillämpa en teknisk föreskrift som inte har anmälts, såsom artikel 16.1 och 16.2 i Regulamento que estabelece as condições de segurança a observar na localização, implantação, conceção e organização funcional dos espaços de jogo e recreio, respetivamente, equipamento e superfícies de impacto (Förordning om de säkerhetskrav som ska iakttas vid val av plats för lekplatser, och vid anläggande, utformning och funktionell organisation av lekplatser, och om utrustning och stötdämpande underlag som ska användas på dessa) som utgör bilaga till Decreto-Lei no 379/97 (lagdekret nr 379/97) av den 27 december 1997, i dess lydelse enligt Decreto-Lei n° 119/2009 (lagdekret nr 119/2009) av den 19 maj 2009, endast gäller den inte anmälda tekniska föreskriften och inte alla bestämmelser i den lagstiftning som föreskriften ingår i.

Underskrifter